

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XVIII., číslo 18

19. 9. 2021 / neprodejné

Z OBSAHU Proč se modlit ke svatému Josefu Freinademetzovi
Duch svatý tvoří muže z oceli
Infekce z kostela nebo žloutenka z benzínky?

05

11

14

Josef Mathauser: kněžna Drahomíra, kníže Václav a Ludmila

Svatá Ludmila s námi

Čas je prubířský kámen a čas i mnohé ukáže. Z pohledu více než tisíce sta let nám osobnost kněžny Ludmily vystupuje legendárně, až velmi vzdáleně. Člověk dneška, pokud něco o ní ví, vnímá ji jako babičku svatého Václava. To však nestačí. Pár historických pramenů píše o ženě plné lidskosti a něhy: „Byla okem slepému, nohou chromému...“ Je svatou! Kdysi na jedné rozhlasové stanici padla otázka, kdo je to svatý? Zněly různé odpovědi. Mezi pozvanými hosty moderátorky byla jedna herečka, která řekla: „Svatý je ten, kdo má svatou trpělivost, svatou dobrotu a svatou lásku.“ Zaujalo mne to. Svatost přece není odtažitost, ale prosvětlená lidskost v tomto světě. Svatý

v sobě má světlo i svět. A Ludmila jako první česká svěřice to s sebou nese.

Byla to žena mladá a jistě vznešená. Stává se manželkou knížete Bořivoje. Je první dámou a věřím, že svým šarmem a názory ovlivnila rozhodování svého chotě. Vytváří zázemí rodiny a její duchovní směřování zachraňuje křesťanství, které sice tady již bylo, ale stále naráželo na nepochopení a staré myšlení pohanů. Ludmila je moudrá a živá. Dokáže odejít, když není chtěná. Její tichá přítomnost je tak výmluvná, že nedá spát těm, kteří nepřejí hodnotám jejího života. Zardoušením je umlčen její hlas, ale její pověst a příklad nás provázejí dál. Čas ukazuje, co má cenu, a odha-

luje, co má hodnotu. Hodnota může mít totiž kde kdo, ale hodnotu málokdo! Ona měla obojí, proto nesmí její osobnost zapadnout. Nesmí být archiválií či muzejním exponátem. Svatá Ludmila jde tedy s námi. „V moudrosti otvírá svá ústa, na jazyku má laskavé poučení.“ Má víru i vědění. A kde se víra spojí s vědomostmi, tam vzniká moudrost. Kde se lidskost snoubí s vírou, tam přichází zbožnost. A kde se odvaha setká s vírou, nastupuje statečnost. A před tím vším se musí smeknout.

*P. Mgr. Jakub Karel Berka OPraem.,
farář kostela sv. Ludmily na Královských
Vinohradech v Praze 2*

Rozměr působení Eucharistie je širší než naše planeta

Přinášíme text přednášky kardinála Dominika Duky, kterou pronesl v pátek 10. září na Mezinárodním eucharistickém kongresu v Budapešti.

Vážení přítomní, sestry a bratři, dámy a pánové, milí přátelé,

s ročním zpožděním se setkáváme zde v Budapešti, o které se říká, že je jediným velkoměstem na východ od Vídně a stejně jako Vídeň odpočívá na modrém Dunaji. Setkáváme se zde při Eucharistickém kongresu, který nám připomíná základní heslo dokumentu Papežské komise pro MEK „Eucharistie spása světa“. Není to poprvé, kdy se Eucharistický kongres slaví zde v Budapešti, ale dříve, než si povšimneme historie Eucharistického kongresu v Budapešti, chtěl bych se vrátit k počátkům. Víme zcela jistě, že Eucharistický kongres souvisí se Slavností Těla a Krve Páně, s eucharistickými procesími, které byly často součástí i nedělní večerní liturgie. Myšlenka či vznik novodobé podoby Eucharistických kongresů nás přivádí do Francie do roku 1874 a to do známého středověkého sídla papežů, do Avignonu. Tato eucharistická slavnost se nezrodila jako projekt církevní hierarchie. Může nás překvapit, že první iniciátorkou je žena Marie Marthe Emilia Tamisier. Myslím, že je zapotřebí se ponořit do historie Francie, země nazývané „prvorozená dcera církve“, která však prochází svými velmi pohnutými dějinami. Kalvárie církve začíná jakobínskou revolucí. Datum Eucharistického kongresu v Avignonu nám připomíná pruskou okupaci Francie z roku 1871. Pruská armáda tehdy ponechala Paříž a můžeme říci celou Francii napospas levičákům a radikálům, kteří se inspirovali komunistickým manifestem a Karl Marx jim vyslovil pochvalu. Porážka komunistů je veškerou levici oplakávána. O skutečnosti, kolik životů museli obětovat její odpůrci, a to jak z řad obyvatel, tak z řad církevních osob, nenalezneme v běžných publikacích ani na stránkách wikipedie jediné slovo. Mezi prvními oběťmi komunistů je také pařížský arcibiskup Georges Darboy. Na jaře tohoto roku byl on i jeho společníci blahořečeni papežem

Kardinál Dominik Duka na Mezinárodním eucharistickém kongresu v Budapešti, 10. září 2021. Foto: apha.cz

Františkem, neboť je to 150 let od jejich zavraždění. Nástupce zastřeleného arcibiskupa pokládá základní kámen ke stavbě chrámu Sacré-Cœur na Montmartre v Paříži. Tento karmelitán a pařížský arcibiskup nám svým statečným postojem připomíná nezapomenutelného a statečného primase Maďarska, ostříhomského arcibiskupa, kardinála Józsefa Mindszentyho, kterého beatifikační proces se chýlí ke konci. Ve chvílích, kdy nástupce Petřův bude slavit Eucharistii zde na Náměstí hrdinů. Ve Varšavě bude blahořečen primas tisíciletí, primas Polsko, kardinál Stefan Wyszyński. Omlouvám se za svoji nepřítomnost zde v Budapešti ale z povinnosti a vděčnosti za velkou pomoc, kterou kardinál Wyszyński poskytl v čase komunistické diktatury mé zemi a naší církvi musím být ve Varšavě! Žijeme v roce olympiády. Po oné kruté vraždě před sto padesáti lety pronesl slavnou chvalořeč na mučedníka, arcibiskupa Paříže Georgese Darboye, spoluzakladatel olympijských her vedle barona Coubertina, můj řádový spolubratr Henri Didon OP, autor olympijského hesla „Citius, Altius, Fortius“, který se též účastnil obrany u Verdunu. Deset let poté roku 1881 se ve francouzském městě Lille koná První světový eucharistický kongres. Kongres

sového jednání se účastní 350 účastníků a eucharistického průvodu necelých tři tisíce lidí. Mezi nimi Mons. De Segure a texaský biskup Dubois. Pokud jsme zneklidnění situací v důsledku čínského koronaviru a nešťastným sledem církevních událostí, které jistě oslabují počet účastníků, nemějme důvod k zármutku. Naopak si můžeme plně uvědomit, že i současný Druhý mezinárodní eucharistický kongres v Budapešti se koná v obdobné situaci jako se konal První eucharistický kongres, kterému předsedal papežský legát státní sekretář kardinál Eugenio Pacelli. Ten, který pak stál na místě svatého Petra v nejtěžších chvílích dvacátého století. V době nacistické a komunistické diktatury. V době, kdy naše země prožívaly okupaci tak jako tomu bylo před sto padesáti lety ve Francii.

Eucharistie, spása světa. V původním jazyce *L'Eucharistie salut universel*. Rozměr působení Eucharistie, jak můžeme pozorovat, je širší než náš svět, než naše planeta. Proto také Mezinárodnímu eucharistickému kongresu patří nezastupitelná priorita před všemi ostatními slavnostmi, protože můžeme s plným právem vyslovit větu: Ježíš Kristus, Syn Boží, pravý Bůh a člověk, je univerzálním Spasitelem. Je záchranou univerza.

SLOVO KNĚZE

Mezinárodní eucharistický kongres v Budapešti, září 2021. Foto: iec2021budapest / Facebook

Tak nám začal nový školní rok (nebo měsíc, jak vtipně podotkl ve svém blogu jeden z mých přátel) a mnoho lidí s napětím očekává, zda neskončí dříve a děti nebudou opět přikovány k monitorům ve svých domovech. A tak je pochopitelné, že se vyrojily články o testování, očkování atd. Ale jsou i důležitější věci v životě lidském než zdraví a očkováním zaručená poklidná plavba životem.

S tímto obdobím úzce souvisí výběr různých kroužků, zájmových a nepovinných předmětů... Ano, chci se zmínit o náboženství, které se pomalu stěhuje ze škol na fary a do domácích skupinek. Jistě, má to své výhody; je klid na výuku, děti jsou uvolněnější, je více času na individuální práci... Ale proč vyklízíme pole, které si katolická církev podržela po celou dobu budování socialismu. Rád vzpomínám na své dětství, na pana faráře, který nás učil ve škole, na rodiče, kteří mi svou rozhodností zařídili špatný školní kádrový profil – od 2. do 7. jsem třídy chodil do náboženství, tedy 1972–78. Možná si bedlivý čtenář *Katdy* povšiml nedávno v něm otiskem svědectví čtenářky o tom, že náboženství bylo zakázané a nyní se diví. Ne, opravdu nebylo. Akorát bylo třeba, aby přihláška do tohoto povinného předmětu byla podepsána od obou rodičů, museli ji doručit osobně a tak byli vystavováni určitému tlaku s důrazem, že dětem kazí budoucnost. Pro nás to zase byla jedna z prvních příležitostí ke svědectví a pomalu jsme se tak učili co to je svědčit o víře. V našem městě se soudruzi učitelé činili seč mohli, ale vždy se nasbíralo alespoň 8 přihlášek a náboženství mohlo být. Což jsme my frekventanti ne vždy vítali s nadšením, neboť se místo chůze na „nábo“ dala dělat spousta zajímavějších činností. Dnes jsem rád, že rodiče nepovolili a že jinou zájmovou činnost určovalo právě náboženství, protože věděli, že je důležité.

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

Doba koronaviru omezila nejenom naši účast na slavení Eucharistie ale také pro mnohé i možnost setkání, společenství, *communio*, s Eucharistickým Kristem. Mnozí se domnívali, i z řad kněží, i někteří biskupové, že právě v této chvíli vystupuje do popředí význam slova, promluv, přednášek a různých mediálních poselství. Nepochybuji o významu hlásání Evangelia, ale připomeňme si slova mezinárodní teologické komise: „Eucharistie je pramen, ze kterého tryská evangelizační energie církve. Je nejen vnitřní silou, ale také – v určitém smyslu – plánem. Ona je totiž způsobem bytí, které přichází z Ježíše na křesťana a skrze jeho svědectví se šíří ve společnosti a v kultuře. Aby se to stalo, je nutné, aby si každý věřící v osobním i společném rozjímání osvojil hodnoty, které Eucharistie vyjadřuje, postoje, které vnuká, životní předsevzetí, které vyvolává.“ Na konci této koronavirové doby můžeme dát za pravdu slovům papeže sv. Pavla VI.: „Dnešní člověk raději naslouchá svědkům, kteří něco dokazují činy než učitelům, kteří to vykládají slovy. A učitelům naslouchá jen tehdy, jsou-li zároveň svědky.“ Tato slova platí o našem společném apoštolovi sv. Vojtěchovi, platí i o sv. Štěpánovi a sv. Gizele. Platí o sv. Martinovi z Tours narozenému v Szombathely. Platí o sv. Janu Nepomuckém, o sv. Stanislavu, krakovském biskupovi... Platí také o sv. Janu Pavlu II. Platí o našich Visegrádských primasech – Mindszentym, Wyszyńským, Stepinacovi, Beranovi. Ti všichni nám dotvrzu-

jí slova dokumentu: všechna zřídla mé spásy jsou v tobě: účastí na Eucharistii se věřící utvrzují ve víře. Obnovují svou křesťanskou identitu, prohlubují společenství s Kristem a bratry. Křesťané žijící ve společnosti, kde panuje diktatura relativismu, tak mohou se zdviženou hlavou, pokojně a s odvahou, láskou a mírností, podle Kristova příkladu svědčit před světem o pravdě.

Náš Eucharistický kongres se koná v situaci, kdy jsme svědky, že v celosvětové společnosti probíhá barbarský a netolerantní zápas o převrat v naší civilizaci. Základní principy, které vyrůstají z kořelky lidské kultury na křižovatce Afriky, Asie a Evropy, v rodišti Ježíše Krista, jsou odmítány a nahrazovány hodnotami, které jsou v převleku idejemi marxismu, maoismu, anarchismu. Ideologiemi, které popírají jakoukoliv pravdu, tedy i Pravdu a nahrazují ji zlovolnou ideologií, kterou prosazují silou. Často používají i „archaický způsob boje“ – zbraně a demagogii, ale i moderní mediální lynč. Tyto ďábelské zbraně podle jejich představ nerelativizují veškerou pravdu a mnozí se obávají, že tyto zbraně jsou nepřemožitelné. Víme však, že Slovo věčné Pravdy je nepřemožitelné! Skutečnost vždy odhalí všechny náhražky a napodobeniny. A tak platí slova přípravy tohoto kongresu: „Lidem hledajícím Boha, ať už jsou jakéhokoliv společenského postavení, se kongres obrací skrze keryg-

dokončení na str. 15

10. CO JE POSVÁTNÝ PLÁŠŤ SV. JOSEFA?

10 věcí, které byste měli vědět o sv. Josefu

Papež František ustanovil, že od 8. prosince 2021 se bude slavit zvláštní Rok svatého Josefa, aby v něm všichni věřící v Krista mohli každý den upevňovat jeho příkladem svůj život z víry a v úplnosti plnit Boží vůli. Dosažení tohoto velmi žádoucího cíle podpoří v první řadě dar posvátných odpustků, který Apoštolská penitenciárie tímto dekretem, vydaným podle úmyslu nejvyššího pontifika Františka, dobrotivě uděluje pro celý Rok svatého Josefa. Plnomocný odpustek se uděluje za obvyklých podmínek (svátostné vyznání, přijetí eucharistie a modlitba na úmysl nejvyššího pontifika) věřícím v Krista, kteří se v duchu odvrátí od jakéhokoliv hříchu a budou se účastnit Roku svatého Josefa za okolností a způsoby, jak to určuje tato Apoštolská penitenciárie.

A co víte o sv. Josefu vy, abyste se mohli konkrétně inspirovat jeho příkladem? V tomto miniseriálu vám přinášíme 10 věcí, které byste vědět měli.

10. Co je posvátný plášť sv. Josefa?

Je to jednak modlitba novény a také fyzická relikvie uchovávaná v římském kostele.

Jedna z nejoblíbenějších pobožností k sv. Josefu se nazývá novéna „Plášť sv. Josefa“. Skládá se ze série modliteb, které se modlí 30 dní po sobě na památku 30 let, které – jak někteří věří – sv. Josef prožil jako Ježíšův pěstoun. Novéna je zároveň částečně založena na víře, že existuje skutečný plášť svatého Josefa, který je uložen v římském kostele. Kniha z 19. století nazvaná *Život a sláva svatého Josefa* podává krátkou historii tohoto pláště. Nuže, neexistovala žádná skutečná relikvie sv. Josefa, jenom některé části jeho oděvů byly posvěceny kontaktem s jeho svatým – a jak věříme – oslaveným tělem. V Římě je uchovávaná nádherná relikvie v podobě pallia neboli pláště tohoto světce, která by měla být uctívána tím spíše, že musela často chránit Božské dítě, když spočívalo v Josefově

Sv. Josef pěstoun. Foto: Lawrence OP / flickr

náruči. Tuto vzácnou relikvii uchovával starobylý kolegiátní kostel sv. Anastázie, který kolem roku 300 nechala vystavět Apollonia, vznešená římská žena, aby v něm bylo pochováno tělo sv. Anastázie, panny a mučednice. Předpokládá se, že sv. Jeroným, když jej do Říma povolal sv. Damasus kvůli problémům za svého pontifikátu, celebrou mši svatou během těchto tří let u oltáře, kde je tato relikvie uchovávaná. Kalich, který používal, je stále k vidění. Je tento plášť autentickou relikvií, kterou kdosi přivezl se Svaté země? Existuje žel jen málo důkazů, které by toto tvrzení podpořily. A přesto kdysi existoval plášť, který svatý Josef nosil a chránil jím malého Ježíše před chladným počasím. S ohledem na tuto skutečnost můžeme podnitit svou představi-

vost, a ještě více uznávat a ctít sv. Josefa a prosit jej o ochranu našeho života.

Ochránce Svaté rodiny, chraň nás, děti Pána Ježíše Krista; braň nás před omyly a zlem, které kazí tento svět. Pomáhej nám z nebe v našich bojích se silami temnoty. A jako jsi kdysi chránil Božské dítě před krutým Herodovým příkazem, braň nyní církev a ochraňuj ji před každým nebezpečím a hrozbami. Přijmi nás všechny pod svou svatou ochranu, abychom mohli následovat tvého příkladu a za pomoci tvého duchovního vedení vedli svatý život, zemřeli šťastnou smrtí, a nakonec došli věčné blaženosti v nebi. Amen.

Aleteia.org
Překlad Pavel Štíčka

PROČ SE MODLIT KE SVATÉMU JOSEFU FREINADEMETZOVÍ

Málokdo se modlí ke svatému Josefu Freinademetzovi, neboť jen málokdo zná tohoto svatého misionáře, který si v dnešní situaci zaslouží naši oddanost.

Josef se narodil v Oies ve Val Badia, v podhorské vesničce uprostřed luk a lesů, 15. dubna 1852. Pocházel ze sel-
ské rodiny, v níž panovala hluboká víra. Byl Tirolan či přesněji Ladin, poddaný rakousko-uherskému císaři Franzi Josefovi. Ladinové jsou jazykovou skupinou žijící v některých dolomitských údolích pod správou bressanonské diecéze. Právě v Bressanone, v malém jihotirolském městečku, byl Josef vysvěcen na kněze 25. července 1875. Postupně v něm dozrálo rozhodnutí stát se misionářem a vstoupil do Společnosti Božího Slova, kterou o několik let dříve založil svatý Arnold Janssen (1837–1909).

2. března 1879 obdržel misionářský kříž od papeže Lva XIII, nechal za sebou svůj rodný kraj, jedno z nejkrásnějších míst na světě a vydal se do Číny s tím, že se do Evropy již nikdy nevrátí. Svoji misii konal především v oblasti jižního Shandongu. Čína se pro něj stala bitevním polem a Josef byl rozhodnut napnout všechny síly k tomu, aby došlo k obrácení lidu, jenž ještě nepoznal pravého Boha. „Už jsem více Číňan než Tirolan, chci zůstat Číňan i v ráji,“ píše 9. února 1892.

V roce 1899 vypuklo povstání boxerů, tajné protikřesťanské společnosti podporované pekingským dvorem vedeným vládkyní Cixi (1835–1908). Válka rozpoutaná proti západní přítomnosti v Číně, začala právě v Shandongu v červnu 1900 a trvala do září 1901. Tisíce katolíků podstoupilo mučednickou smrt. Mezi nimi i františkánští biskupové svatý Antonino Fantosati, apoštolský vikář jižního Hunanu a svatý Gregorio Maria Grassi, apoštolský vikář severního Shansi, který byl zabit společně se svým pomocným vikářem svatým Francescem Fagollou. Otec Freinademetz neopustil své poslání a postavil se odvážně ke své smrti. 6. července 1901 napsal bratřím

Sv. Josef Freinademetz. Foto: Werbisci.TV / flickr

a sestřím: „Nebezpečí minulého roku byla tak mnohá a silná, že skoro všichni, i naši misionáři, mě již považovali za ztraceného. Nebyl jsem hoden mučednictví, jako mnozí jiní, o nichž jste slyšeli, jak byli zabiti – čtyři biskupové, okolo čtyřiceti misionářů a patrně dvacet až třicet tisíc křesťanů. Jaké pronásledování, jaké hrůzy, jaké mučení! Ani si nedokážete představit co museli vytrpět tito křesťané.“

Během krátké doby se vytvořil spolek osmi národů, vpadl do Číny a obsadil Peking. Misie v Shandongu se mohly obnovit a otec Freinademetz byl jmenován provinciálem verbistických misionářů. Poslední léta jeho života byla bolestně poznamenána sporem s jeho spolubratrem, s nímž kdysi nastoupil do misie, Johannem Baptistou Anzerem (1851–1903). Měl silné výhrady k jeho chování a nedokázal se s ním smířit.

Otec Freinademetz sestavil dokument, který obsahoval několik bodů za-

loby proti jednání svého nadřízeného. Kongregace de Propaganda Fide předvolala biskupa Anzera do Říma, kde v roce 1903 zemřel. Nový biskup se měl jmenovat Josef Freinademetz, ale kardinál Kopp, hlavní wrocławský biskup, proti němu přednesl protest německé vlády, protože otec Freinademetz byl Rakušan. Misionář neskrýval své zklamání: „Ne však proto, že se nemohu stát biskupem – snad nikdo jiný než já ví o neslučitelnosti tohoto úřadu a mého smýšlení, což říkám z hloubi mého srdce – nýbrž proto, že jsem byl z úřadu vyloučen z principu.“

18. ledna 1907 slavila misie v jižním Shandongu své stříbrné výročí. Otec Freinademetz ho bilancoval následně: „Před 25 lety jsme začínali se 158 křesťany. Dnes máme 40 000 pokřtěných a stejně tolik katechumenů. Pán se skutečně dobrý.“

Heroický misionář viděl okolo sebe vyrůstat křesťanské společenství téměř z nicoty. Stavby kostelů, domů, kaplí; cesty po řekách a horách; kázání a ka-

Foto: Pierre A / flickr

techetická výuka, udílení křtů a všech ostatních svátostí – to nemělo za cíl jen obrácení jednotlivých duší, ale pokřesťanštění celého národa, ve shodě s onou *plantatio Ecclesiae*, která je, jak poznamenal Jan Pavel II, dílem jak svátostným tak i institucionálním: „Především je nutné snažit se zakládat v každém místě křesťanské komunity, které jsou znamením boží přítomnosti ve světě a které rostou až se z nich stanou církve... Tato fáze církevních dějin, jež se nazývá *plantatio Ecclesiae*, není ukončena, naopak, v mnohých lidských sdruženích musí nalézt teprve svůj počátek“ (Encyklika *Redemptoris Missio* ze 7. prosince 1990).

V roce 1907 propukla v Číně epidemie tyfu. Otec Freinademetz, který se obětavě staral o nemocné, se nakazil a jeho stav se rychle zhoršoval. V jednom dopisu spolubratřím píše: „Umírám v plné důvěře v milosrdenství božího Srdce, v přímluvu Mariinu, Matky Jeho i mojí a ve svatého Josefa, mého patrona a ochránce dobré smrti. Kéž se opět znovu shledáme v nebi ve věčné jednotě a jednou provždy.“

Otec Josef Freinademetz zesnul v Tai-kii v ústředním domě Verbistů 28. ledna 1908 v padesáti šesti letech svého života. Jeho tělo bylo pohřbeno v čínské zemi. O 45 let později se bývalá Říše Středu stala komunistickou Čínou pod vedením Mao Ce tunga. Jeho hrob je dnes cílem poutí a poutě míří i do jeho rodného domu ve Val Badia. Pavel VI. blahorečil

otce Freinademetze v roce 1975 a Jan Pavel II ho svatořečil 1. října 2003 společně se zakladatelem jeho institutu Arnoldem Janssenem. Kardinál Thomas Tien Ken-sin (1898–1967) ze Společnosti Božího Slova, který byl v roce 1947 zvolen Piem XII. pekingským arcibiskupem, ale který byl pak nucen uprchnout do exilu, si v sobě navždy uchoval vzpomínku na misionáře, jehož poznal v době, kdy vykonával funkci rektora semináře. Podal toto svědectví: „Zdálo se, že ho nemůže nic rozptýlit. Byl velkým mužem modlitby.“ Otec Divo Barsotti, který mu byl oddán, napsal, že žil své misionářské poslání „s heroickým sebeobětováním, nasazoval se bez míry kvůli spáse onoho lidu, který mu Bůh svěřil“ (Giuseppe Freinademetz, *Un cristiano felice, Memi* 2014, s. 36).

Od otce Freinademetze se zachovalo asi sedmdesát italsky a německy psaných dopisů adresovaných rodině a kněžím ve Val Badia. Tato korespondence má mimořádnou hodnotu, protože nás vede k uvědomění, v čem spočívá misionářský duch v Církvi a především k pochopení, co znamená být svatým. Životní program verbistického misionáře je shrnut v jednom dopisu z 28. dubna 1879: „Nejsem zde z rozmaru anebo proto, abych se obohatil zlatem či stříbrem, nýbrž abych získal duše vykoupené předrahou krví Boha, abych vedl boj s ďáblem a peklem a strhl k zemi chrámy falešných bohů a na jejich místě vztyčil dřevo kříže, aby

nešťastní pohané, kteří jsou také našimi bratry, poznali lásku ukřižovaného Boha, svatého Srdce Ježíše, nejsvětější Marie.“

Pro otce Freinademetze však představoval největší problém mravní úpadek Západu. „Největší metla pro nás a pro nešťastné Číňany počíná být tolik dokonale zkažených Evropanů bez víry, kteří nyní začínají zaplavovat Čínu. Jde sice o křesťany, jsou však horší než pohané; nestarají se o nic jiného než o vydělávání peněz a honí se za všemi světskými slastmi“ (28. května 1902). „Časy jsou smutné“ a „bezbožnost útočí na celý svět“, píše 25. června 1905. Na úplném sklonku svého života, 23. ledna 1907, ještě píše: „Číňané nejsou nepřátelé křesťanského náboženství a pokud by byla Evropa dosud křesťanská, jak by mohla a měla být, jsem pevně přesvědčen, že celá Čína by se stala křesťanskou. Jaký triumf pro Svatou Církev! Ale vítr, který vane z Evropy, je velmi chladný a nepříznivý a proto je třeba se obávat, že nešťastní Číňané zůstanou pohany a stanou se ještě horšími než pohané. Je třeba se velmi modlit.“

Jestliže Čína dvacátého století postavila evangelium Marxe a Lenina proti evangeliu Krista, zodpovědnost za to nese především Západ. Výzva svatého Josefa Freinademetze k usilovným modlitbám za Čínu nabývá na ještě větší naléhavosti a nutnosti v dějinném údobí, v němž se nejvyšší církevní autority obrátily zády k misijní epoše a snaží se o neblahou dohodu s komunistickou Čínou, která dnes rozlévá svůj jed po celém světě. Svěřme tedy naše modlitby svatému Josefu Freinademetzovi.

Roberto de Mattei
Corrispondenza Romana
Přeložil Roman Cardal

Dr. Roberto de Mattei
historik a spisovatel

MŠE A PAMĚŤ

Papež František vydal v *Traditionis Custodes* příkaz. Činí tak v době, kdy se papežská autorita hroutí jako nikdy dříve. Církev již dávno vkročila do etapy bezvládnosti. Papež však bojuje dál. Opouští své nejdražší zásady – „naslouchání“, „něhu“, „milosrdenství“ –, které brání soudit nebo vydávat příkazy. Papeže Františka rozvášňuje něco, co jej velice trápí: tradice církve.

Omezený prostor k dýchání, který papežovi předchůdci poskytli liturgické tradici, už neobsazují jen senilní nostalgici. Tradiční latinská mše svatá přitahuje i mladé lidi, kteří objevili a naučili se milovat „poklad zakopaný v poli“, jak starou liturgii nazval papež Benedikt. V očích papeže Františka je to natolik závažné, že je třeba to potlačit.

Důraznost, s níž je *motu proprio* formulováno, naznačuje, že tato směrnice přišla příliš pozdě. Skupiny, které se hlásí k liturgické tradici, se v posledních desetiletích skutečně výrazně proměnily. Na tridentskou mši svatou již nechodí jen ti, kterým se stýská po liturgii jejich dětství, ale také lidé, kteří tuto liturgii nově objevili a jsou jí fascinováni – včetně mnoha konvertitů, z nichž mnozí se církvi dlouho odcizovali. Liturgie je jejich vášní a znají každý její detail. Objevuje se mezi nimi mnoho kněžských povolání. Tito mladí muži nenavštěvují pouze semináře

Foto: Ondřej Mléčka / Člověk a Víra

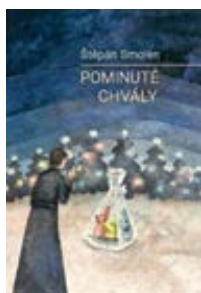
spravované tradičními kněžskými bratrstvy. Mnozí z nich procházejí obvyklou přípravou na kněžství, a přesto jsou přesvědčeni, že jejich povolání posiluje právě znalost tradičního obřadu. Zvědavost na potlačovanou katolickou tradici roste, přestože mnozí ji vykreslovali jako zastaralou a škodlivou. Aldous Huxley tento druh úžasu ilustroval v románu *Konec civilizace*, v němž mladý muž z moderní elity bez smyslu pro historii objevuje překypující bohatství předmoderní kultury a je jím okouzlen.

Papežův zásah může na čas zbrzdit

růst liturgické obnovy tradice. Bude jej však moci zastavit jen po zbytek svého pontifikátu. Toto tradiční hnutí totiž není povrchní módou. V desetiletích před vydáním Benediktova *motu proprio Summorum Pontificum*, kdy bylo toto hnutí potlačováno, prokázalo, že přetrvává vážná a nadšená oddanost naprosté plnosti katolicismu. Zákaz, který vydal papež František, vzbudí odpor u těch, kteří mají svůj život ještě před sebou a nedovolí, aby jejich budoucnost zatemňovaly zastaralé ideologie. Nebylo dobré, ale ani moudré vystavit papežskou autoritu této zkoušce.

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví Cesta

Nakladatelství a knihkupectví, které má směr • nám. Republiky 5, 614 00 Brno,
tel.: 774 997 746, www.cestabrno.cz, cestanakl@volny.cz, www.facebook.com/cestabrno

Štěpán Smolen: Pominuté chvály

Jsou skutečnosti, které vyvolávají všeobecný potlesk, a skutečnosti odvržené na okraj, které nikdo nepochválí. Právě k nim, na periferii, se vydává padesát krátkých statí velebících mimo jiné kněžské žvásty, zasmušilých lidí, vánoční bahno, rutinu, alkohol, čekání, zaostávání, politickou pasivitu nebo manželku svatého Petra.

Jak přimět češtinářku, aby nosila studentovi o přestávce koblíhy? Kde je největší koncentrace vegetariánů bez řidičáku? Co má tanec společného s tykvemi? K čemu je rozkrádání církevního majetku? Kudy se jde do Čičman? Proč za všechno může manželka? Komu prospěla nahota Páně? Kam ještě stoupat, když se vyšlo na vrchol? Odpověď na tyto i ostatní odvčké otázky lidstva se skrývají ve Smolenových chválách na leccos, co jinak bývá při chválení pominuté. Jedná se o již šestý pokus tohoto opovázlivého pátera o smysluplnou knihu. Váz., 192 s., cena 211 Kč

Foto: Zuzana Kostkova / Člověk a Víra

Papež František zakazuje mše svaté ve starém ritu ve farních kostelích; vyžaduje, aby kněží získali povolení sloužit starou mší svatou; dokonce vyžaduje, aby kněží, kteří dosud nesloužili ve starém ritu, získali toto povolení nikoli od svého biskupa, ale od Vatikánu; a požaduje zpytování svědomí účastníků staré mše svaté. Benediktovo *motu proprio Summorum Pontificum* však argumentuje na zcela jiné rovině. Papež Benedikt „nepovolil“ „starou mši svatou“ a neudělil žádné privilegium k jejímu slavení. Krátce řečeno, nevydal disciplinární opatření, které by jeho nástupce mohl odvolat. Nové a překvapivé na *Summorum Pontificum* bylo právě to, že prohlašuje, že k slavení staré mše svaté není potřeba žádné povolení. Nikdy nebyla zakázána, protože nikdy nemohla být zakázána.

Z toho by se dalo vyvodit, že zde nacházíme pevnou, nepřekročitelnou hranici papežovy autority. Tradice stojí nad papežem. Stará mše svatá, zakořeněná hluboko v prvním tisíciletí křesťanství, je

z principu mimo papežovu pravomoc zakazovat. Mnohá ustanovení *motu proprio* papeže Benedikta XVI. mohou být zrušena nebo pozměněna, ale toto rozhodnutí učitelského úřadu nelze tak snadno odstranit. Papež František se o to nepokouší – on toto rozhodnutí ignoruje. To však platí i po 16. červenci 2021 a uznává autoritu tradice, že každý kněz má morální právo slavit starý obřad, který nikdy nebyl zakázán.

Většinu katolíků na celém světě *Traditionis Custodes* vůbec nezajímá. Vzhledem k malému počtu tradicionalistických společenství bude většina věřících jen stěží chápat, o co se jedná. Musíme si položit otázku, zda papež neměl naléhavější úkol – uprostřed krize způsobené sexuálním zneužíváním, finančními skandály v církvi, schizmatickými hnutími, jako je německá Synodální cesta, a zoufalou situací čínských katolíků – nepotlačit toto malé, oddané společenství.

Stoupenci tradice však musí papeži přiznat jedno: Tradiční mši svatou, jejíž

počátky sahají přinejmenším do doby Řehoře Velikého, bere stejně vážně jako oni. On ji však považuje za nebezpečnou. Píše, že papežové v minulosti znovu a znovu vytvářeli nové liturgie a rušili staré. Opak je však pravdou. Tridentický koncil totiž předepsal starobylý misál římských papežů – který vznikl v pozdní antice – k všeobecnému užívání, protože to byl jediný, který nebyl zkažen reformací.

Možná, že mše svatá není to, co papeže nejvíce znepokojuje. Zdá se, že František sympatizuje s „hermeneutikou zlomu“ – tedy s teologickou školou, která tvrdí, že Druhým vatikánským koncilem se církev rozešla se svou tradicí. Pokud je to pravda, pak je skutečně třeba zabránit každému slavení tradiční liturgie. Dokud se totiž bude v nějaké garáži slavit stará latinská mše svatá, paměť předchozích dvou tisíc let nezanikne.

Tuto paměť však nelze vykořenit tupým uplatňováním papežského právního pozitivismu. Bude se znovu a znovu vracet a bude kritériem, jímž se bude muset církev v budoucnosti poměřovat.

Martin Mosebach
First Things
Přeložil Pavel Štíčka

Martin Mosebach
německý spisovatel

RC MONITOR JE ZASÍLÁN BEZPLATNĚ

Můžete si jej objednat na adrese Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, I 52 00 Praha nebo na rcmonitor.cz. Zde se také můžete přihlásit k pravidelnému zasílání zpráv e-mailem.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

E-mail:

PSČ:

Počet výtisků:

Vydávání RC Monitoru je možné jedině díky zasílaným darům. Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou 25 Kč, což za rok činí 600 Kč. Dary lze uplatnit pro snížení základu daně. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

POSVÁTNÁ TRADICE

Již z hodin katechismu víme, že slovo Boží je obsaženo v Písmu svatém a posvátné Tradici. Není pro nás nesnadné představit si, co se myslí Písmem svatým, neboť ho většinou máme doma v podobě zcela konkrétní knihy. Co se však týká Tradice, ta se nám jeví jaksi vzdálenější a obtížněji definovatelná. V naší úvaze se proto chceme přiblížit k pochopení této Tradice.

Slovo „Tradice“ pochází od latinského slovesa „*tradere*“, které znamená „předávat, odevzdávat“. Tento slovní význam nás uvádí do toho, co Tradice znamená věcně, totiž předávání Božího zjevení: „Bůh ve své velké dobrotě zařídil, aby to, co zjevil ke spáse všech národů, zůstalo navždy neporušené a bylo předáváno všem pokolením“ (*Dei verbum*, 7). Jistě je jednou věcí samotné Boží zjevení a druhou věcí předávání toho, co Bůh zjevil, i když je obojí velmi úzce spojeno.

Píšeme slovo „Tradice“ s velkým počátečním písmenem a nazýváme ji někdy „apoštolskou“ či „posvátnou“, abychom ji tak odlišili od „tradic“ teologických, disciplinárních, liturgických a modlitebních, které se během doby zrodily v místních církvích. Tyto tradice jsou vyjádřeními „Tradice“, přizpůsobenými určitým místům a určitým dobám, a na rozdíl od apoštolské Tradice, která je jedna, podstatně tatáž a neměnná, mohou být pod vedením učitelského úřadu církve uchovávány, upraveny nebo zrušeny (srv. KKC 83). Např. modlitba růžence je tradičním vyjádřením úcty k Matce Boží, a tato úcta je pevnou součástí apoštolské Tradice, ale růženec sám o sobě k posvátné Tradici nenáleží a prodělal v průběhu dějin i jisté změny.

U Tradice můžeme definovat její předmět (*objectum traditum*), totiž to, co se předává, čímž je celá skutečnost křesťanství: evangelium chápané nejenom jako slovo či hlásání, nýbrž také jako spásonosná síla. Podmět Tradice (*subiectum tradens*) čili ten, kdo předává, je celá Církev a úkon Tradice (*actus tradendi*), totiž to, čím se předává, je celý život Církve, především hlásání Božího slova a slavení svátostí.

Foto: ©_frantisek_Ingr / Člověk a Víra

Z toho, co jsme právě řekli, je zjevné, že Tradice se neuskutečňuje pouze v oblasti nauky, nýbrž zahrnuje také bohoslužbu a celý život Církve. To jasně učí II. vatikánský koncil: „V podání apoštolů je obsaženo všechno, co Božímu lidu prospívá k svatému životu a k růstu víry. A tak Církev ve své nauce, životě a bohoslužbě zvětčuje a všem pokolením předává všechno, co sama je a v co věří“ (*Dei verbum*, 8).

To, o čem jsme až doposud mluvili, je Tradice chápaná v širším slova smyslu, která zahrnuje jako svou psanou část i Písmo svaté. Jak jsme už naznačili v úvodu, v teologii se též ustálil pojem Tradice v užším slova smyslu, kterým se chápá ústní předávání Božího zjevení, započaté apoštoly a pokračující v Církvě mnoha různými způsoby (včetně psaného) z generace na generaci. Tradice v tomto užším slova smyslu je něčím, co stojí vedle Písma svatého, a tedy ho nezahrnuje. V tomto smyslu pak také hovoříme o tom, že Boží zjevení k nám přichází prostřednictvím Písma svatého a posvátné Tradice.

Vztah mezi Písmem svatým a Tradicí

Co se pak týká vzájemného vztahu mezi Písmem svatým a posvátnou Tradicí (v užším slova smyslu), je zřejmé, že ústní Tradice časově předcházela písemnému zachycení Božího zjevení v Bibli. Toto písemné zachycení zjevení nebylo dále zamýšleno k tomu, aby nahradilo

Tradici a nastoupilo na její místo, jak o tom výslovně svědčí samotné Písmo (srv. 2 Sol 2, 15; 2 Tim 1, 13). Písmo svaté však převyšuje Tradici v tom, že je slovem Božím díky inspiraci jak ve svém obsahu, tak i ve svém výrazu, zatímco Tradice je lidským slovem, které s pomocí Ducha svatého zprostředkovává slovo Boží. Z Tradice dále známe biblický kánon čili to, které knihy jsou inspirované a náleží k Písmu svatému, a Tradice také věrně vykládá Písmo. Na druhé straně nemůže náležet k apoštolské Tradici to, co je v rozporu s Písmem.

Je otevřenou otázkou, zda jsou v Tradici obsaženy zjevené Boží pravdy, které se nenacházejí v Bibli. I když je jasné, že některé pravdy, které byly slavnostně prohlášeny Církví za dogmata, např. nanebevzetí Panny Marie, nejsou výslovně dosvědčeny Písmem a ani z něho nejsou přímo vyvoditelné, zdá se, že nejpravděpodobnější je názor, který zastává, že všechny zjevené pravdy mají v Bibli svůj nejhlubší základ, a že tedy žádná zjevená pravda není obsažena výlučně a pouze v Tradici.

Z toho, co jsme právě uvedli, vysvítá, že přes určité rozdíly jsou Písmo svaté a Tradice mezi sebou velmi úzce propojeny a že se vzájemně doplňují a potřebují: vždyť obojí vychází z Boha jako ze svého společného pramene a směřuje k stejnému cíli: k předávání slova Božího.

Tradice je živá

Oproti Písmu svatému, které je něčím pevně daným, je podstatnou vlastností

Leonardo da Vinci: Poslední večeře (1495–1498)

Tradice to, že je živou skutečností. Krásnými slovy to vystihuje II. vatikánský koncil: „Tato apoštolská Tradice prospívá v Církvi s pomocí Ducha svatého. Vzrůstá totiž chápání předaných věcí a slov, a to jak přemýšlením a studiem věřících, kteří je uchovávají ve svém srdci, tak hlubším pochopením duchovních skutečností z vlastní zkušenosti, tak také hlásáním těch, kteří s poslušností v biskupském úřadě přijali bezpečné charisma pravdy. Církev totiž během staletí stále směřuje k plnosti Boží pravdy, dokud se na ní nenaplní Boží slova“ (*Dei verbum*, 8). A o něco dále tentýž koncil učí: „Bůh, který kdysi promluvil, nepřestává mluvit se Snoubenkou svého milovaného Syna a Duch svatý, skrze kterého zaznívá živý hlas evangelia v Církvi a skrze ni ve světě, uvádí věřící do veškeré pravdy a působí, aby v nich Kristovo slovo přebývalo v celém svém bohatství.“

Vyjádření o tom, že Tradice je živá, si neprotiřečí s výše uvedeným tvrzením o podstatné totožnosti a neměnnosti apoštolské Tradice. I zde je potřeba dobře rozlišovat, a tak se vyhnout dvěma extrémním pozicím. Z jedné strany je pravdou, popíranou na počátku našeho století modernisty a jejich současnými následovníky, že Boží zjevení bylo ukončeno smrtí posledního apoštola a že to, co se po staletí předává v Církvi, je podstatně totéž. To je pěkně vyjádřeno biblickým obrazem pokladu (*depositum*), který se neporušený starostlivě uchovává a předává (srv. 1 Tim 6, 20; 2 Tim 1, 14).

Na druhé straně zde však dochází, jak to vyplývá z výše citovaných slov II. vatikánského koncilu, k opravdovému po-

kroku a růstu: proti tomu stojí židovské pojetí Tradice, které ji převážně chápe jako předávání toho, co má zcela pevný a neměnný obsah. Jde zde ovšem pouze o prohloubené proniknutí do toho, co již bylo zjeveno a co je už apoštolského původu, a proto se mluví o „homogenním“ (stejnorodém) vývoji (na rozdíl od vývoje „heterogenního“ čili různorodého).

Zřejmě nejlepším shrnutím výkladu o tom, že Tradice je živá, jsou klasická slova sv. Vincence Lerinského: „Je tedy žádoucí, aby rostl a bohatě a mocně se rozvíjel rozum, vědění a moudrost po stupních let a věků jak u jednotlivců, tak u celého společenství, jak u každého člověka, tak u celé Církve, ovšem svým vlastním směrem, to znamená v rámci téhož učení, v témže smyslu a v témže obsahu.“

Měřítka a svědkové Tradice

Bylo řečeno, že Tradice zahrnuje celý život Církve. Tomu se ovšem nemůže rozumět v tom smyslu, že všechno, co se říká a koná v Církvi, náleží k apoštolské Tradici. Jsou zde proto už od počátku určitá měřítka pro rozpoznání Tradice, která byla již v V. století vyjádřena v mistrně zkratce právě citovaným sv. Vincencem Lerinským: „Toho se držíme, co bylo všude, vždy a všemi věřeno.“ Měřítka Tradice jsou tedy všeobecnost, starobylost a jednomyslnost.

Svědky Tradice, skrze něž se ona projevuje a v nichž se odráží, jsou svatí církevní Otcové, dokumenty učitelského úřadu Církve, posvátná liturgie, nauka učitelů Církve a teologů, smysl pro víru (*sensus fidei*) Božího lidu, kanonické

právo, nauka a duchovní zkušenosti svatých a mystiků, křesťanské umění, pravidla mnišského a řeholního života apod. Všichni tyto svědkové Tradice nemají stejnou závažnost a je také třeba, aby se při hledání toho, co v nich skutečně odráží posvátnou Tradici, vycházelo z výše uvedených měřítek. Ve svém celku však podávají úplný obraz Tradice: jsou jako mnohost hlasů, tvořících dohromady jeden chór.

Tradice a učitelský úřad Církve

Z toho, že jsme uvedli dokumenty učitelského úřadu Církve čili magisteria mezi svědky Tradice, vyplývá, že církevní magisterium je pevnou součástí samotné Tradice. Z druhé strany magisterium je nástrojem autentického neboli autoritativního výkladu Tradice. Magisterium, vykonávané papežem a biskupy ve spojení s ním jakožto nástupci apoštolů, autoritou samotného Krista střeží, vykládá a k věření předkládá slovo Boží, obsažené v Písmu svatém a v posvátné Tradici. Náleží-li ovšem učitelský úřad Církve k samotné Tradici, následuje z toho, že je jejím autentickým vykladačem nikoliv zvnějšku, ale z jejího vnitřku.

Vzájemné sepětí Písma svatého, Tradice a magisteria vyjadřují zlatá slova už vícekrát citovaného II. vatikánského koncilu, která také budou nejlepší pečeti této naší úvahy: „Je tedy zřejmé, že posvátná Tradice, Písmo svaté a učitelský úřad Církve jsou podle moudrého Božího rozhodnutí tak spolu spojeny a sdruženy, že jedno bez druhých dvou nemůže být, a že všichni tři činitelé zároveň, každý svým způsobem, pod vlivem jediného Ducha svatého přispívají účinně ke spáse duší.“ (*Dei verbum*, 10)

Štěpán Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Filip OP, Th.D.
farní vikář v Jablonném v Podještědí
a hostující profesor na univerzitě
Angelicum v Římě

DUCH SVATÝ TVOŘÍ MUŽE Z OCELI

Při vstupu do baziliky sv. Petra se návštěvník ocitne naproti hlavnímu oltáři, připomínajícímu zář slunečních paprsků. Oltář je majestátně umístěn pod Berniniho masivním baldachýnem, podpíraným čtyřmi silnými, kroucenými sloupy, stejnými, jako byly v Šalomounově chrámě – jasně to ukazuje, že typologické postavy Starého zákona došly naplnění v obětování Beránka na křesťanských oltářích.

Když návštěvník pohlédne dál za baldachýn, oči mu spočinou na skvostném oltáři katedry a nad ním na impozantním bronzovém a zlatém trůnu, který jako by se vznášel ve vzduchu. Jsou v něm uloženy zbytky židle sv. Petra, odkud spravoval římské biskupství. Svým rázem působí docela mysticky a naznačuje nadpřirozenou autoritu římskokatolické církve. Když vzhledneme od trůnu vzhůru, spatříme alabastrové vitrážové okno Ducha svatého. Toto okno světu oznamuje velikou výsadu římské církve, že ji vede tato třetí Osoba svaté Trojice, která zaručuje privilegium spolehlivé jistoty v Pravdě.

Vitrážová okna nás výstižně poučují o tomto svátku Letnic. Jako tomu je u každé vitráže, pokud jimi neproudí světlo zvenčí, jeví se jako tmavá a matná. Světlo odhaluje jejich krásu, dává vyniknout jejich barvám, objevují se záračné postavy a kostel zaplavuje nadpozemská atmosféra s poučeními, jež slovy nelze vyjádřit. Takové kouzlo má světlo.

Působení Ducha svatého se tomuto světlu podobá. Rozhodně není magické, ale spíš zcela reálné, transcendentní a nadpřirozené. Je pro duši Božským hostem (srov. *Summa Theologiae* I, 38, a. 1), a tak je skrze posvěcující milost zaplavena jeho světlem, jež odhaluje krásu, která bez jeho světla zůstává skryta. Plnost jeho přítomnosti se však neomezuje na pouhé světlo. Kniha Skutky svatých apoštolů popisuje, jak v místnosti, kde byli apoštolové shromážděni, zavládlo téměř zděšení, když se prudce otrásla jako při zemetřesení. Potom z nebe sestoupil veliký oheň a na každém z nich spočinula koruna z plamenů.

Katedra svatého Petra. Foto: wikipedia.org

Třetí Osoba Trojice nepředstavuje jen požehnanou příjemnost světla, ale také paži nebeské moci. Jeho přítomnost proměňuje. Před jeho příchodem apoštolové mučí strach, nejistota, rozpolcenost, zmatek, váhavost a opuštěnost. Poté, co přišel, se to všechno rozplynulo. Před Letnicemi bylo těch jedenáct nesmělými rybáři; po Letnicích se z nich stali apoštolští velikáni.

Tyto nebeské otrěsy v duši nejsou dar vyhrazený pouze apoštolům; jsou dědicstvím každé duše oděné posvěcující milostí. Patří vám i mně. Právě tyto božské divy přiměly sv. Basila Velikého, aby ve svém pojednání *O Duchu svatém* napsal slova hraničící s blouzněním:

Jako se jasně zářící tělesa, jichž se dotkne paprsek světla, který na ně dopadá, stávají ještě zářivějšími a sama vrhají další světlo, tak i duše nesoucí Ducha svatého jsou jím osvěcovány, samy se stávají duchovními a předávají milost dalším.

Tato milost jim umožňuje předvídat budoucnost, rozumět tajemstvím, chápat skryté věci, přijímat duchovní požehnání, soustředit se na nebeské věci a tančit s anděly.

Duch svatý osvěcuje všechny věci, protože je Pravda. Náš život se podobně

jako vitráž bez světla stává matným a postupně ztrácí význam. To dělá hřích, stejně jako pocit uspokojení a malátnost, jež se hromadí v životě, který žijeme jenom pro sebe. Léta přibývají a my vidíme, jak v životě nacházíme jenom trápení a rozporuplnost. Všimněte se mnohých mužů a žen, včetně nemalého množství katolíků, kteří přežili nynější covidovou krizi. Neustále mysleli na škody páchané mikrobem místo na milosrdenství Boha, který to pro své láskyplné záměry a naše zdokonalení dopustil.

Když Duchu svatému dovolíme, aby se zabydlel v naší duši, a dobrovolně spolupracujeme s jeho dary, zjišťujeme, že nás to proměňuje. Vidíme záměry Božích tajuplných plánů a zmocňuje se nás úžas. Působivě tyto záznaky z moci Ducha svatého popsal ve čtvrtém století sv. Cyril Jeruzalémský:

Jako světlo zasáhne oči člověka, který vyjde ze tmy na slunce, a dá mu jasně vidět to, co předtím nerozpoznával, zaplaví světlo duši člověka, který byl uznán za hodného přijmout Ducha svatého, a umožňuje mu vidět za hranice lidského zraku, věci, o nichž se mu až dosud ani nesnilo.

Duch svatý navíc naplňuje duši od-

Lucas Franchois: Seslání Ducha Svatého

vahou, kterou si lze vysvětlit jedině jeho mocí. Jak jinak jsou mučedníci schopni čelit nejrůznějším podobám mučení, jaké lidé znají? Jak jinak by matky a otcové zvládli přinášet oběti spojené s výchovou osmi či devíti dětí? Jak jinak si vysvětlit, když se mladí lidé vzdávají své svobody a krás manželské lásky, aby mohli sloužit Kristově dokonalé kráse jako kněží nebo v některém náboženském řádu? A co hrdinství, jež musí projevovat svobodní muži a ženy, zvláště ti mladí, aby si uchovali ctnost dokonalé čistoty?

Ničím pozemským ani přirozeným se toto vše vysvětlit nedá. Jediným vysvětlením tu je tajemství milosti Ducha svatého. Poslechněte si slova současníka sv. Cyrila Jeruzalémského, sv. Cyrila Alexandrijského, významného efezského hrdiny, mistrného obhájce Bohorodičky.

Když v sobě máme Ducha svatého, je docela přirozené, pokud se lidé, kteří dříve byli pohlceni věcmi tohoto světa, začnou plně soustředit na nadpřirozeno a ze zbabělců se stanou nesmírně odvážní lidé.

Nadto všechno je největším projevem moci Ducha svatého křesťanská láska: láska ke Kristu a k bližnímu. Jeho láska není sentimentální, závislá na pocitech. Ani není vedena vlastními zájmy. Jak to působivě vyjádřil Chesterton, je to láska „nezkrotného dobra“. Jeho láska nutí svět postavit se a všimnout si jí. A také pře-

konává všechny bezpečné a samoúčelné normy tohoto světa.

Působení lásky Ducha svatého v duši člověka vyvádí z míry konvence světa a dokonce i katolíky, kteří jim podléhají. Posledních padesát let ukazuje, jak někteří katoličtí myslitelé potlačují božství Ducha svatého a nahrazují ho duchem svého „vnitřního hlasu“. Učinkněte, když uslyšíte o „následování ducha“. Od církevní věrouky to je stejně vzdálené jako astronomie od astrologie. Drama daru lásky Ducha svatého dobře vysvětluje Chesterton:

Racionalistickým obdivovatelům svatého Františka se stigmata jevila jako kámen úrazu, protože pro ně náboženství bylo filosofi. (...) Člověk se nebude válet ve sněhu kvůli tendenci, jíž všechny věci naplňují zákon svého bytí. Nebude se odříkat jídla ve jménu něčeho mimo nás, co napomáhá spravedlnosti. Takové a podobné věci bude dělat z úplně jiného důvodu. Bude je dělat, když je zamilovaný. (...) Poďte to jako příběh o trubadurovi a různých bláznivých věcech, jež dělal pro svou dámu, a celá moderní hádanka zmizí.

(z knihy *František z Assisi*, přel. Zora Freiová)

Dnes se však propaguje ještě další pádělek Ducha svatého: snaha získávat lidi pro novost a originalitu. Pravou známkou Ducha svatého je rostoucí a zanícená

pevnost v neměnném učení svaté Církve a v jejích prastarých tradicích. S tím jde ruku v ruce neméně nebezpečný podvod: nadvláda emocí. Už docela dlouho (kupodivu souběžně s absencí odpovídajícího učení Církve) se působení Ducha svatého spojuje s návaly emocí. Tato povrchní okázalost degraduje klasickou ctnost zbožnosti s její obdivuhodnou pokorou, strážnou náležitými pouty řádné zdrženlivosti. Výstřelky jako průvodní jevy hereze zaneřádají tisíciletou krajinu církevních dějin. Důkazy o těchto ničivých okamžicích pečlivě sepsal Mons. Ronald Knox ve své magisterské práci *Entusiasmus*.

Proti tomuto nepatřičnému trendu stojí příklad Panny Marie, Matky Boží. Je ze všech lidí znamenitou nádobou Ducha svatého, vlastně jeho chotí. Kde se u ní projevují záchvaty emocí? Nebo světci. Kde vidíme, jak se vyžívají v karnevalovém vytržení?

Katolíci musí nepohnutelně stát v jednoznačném učení Církve: Nejbezpečnějším a nejpresvědčivějším znamením přítomnosti Ducha svatého je láska ke Kříži a heroická láska k bližnímu; muži a ženy, kteří na kolenou uctívají Nejsvětější eucharistii nebo kteří se v uctivé bázni účastní mše svaté a vášnivě hájí neměnné nauky Církve. To jsou katolíci „naplnění Duchem“.

Je načase, abychom Ducha svatého správně pochopili. Nemá sloužit jako schvalující razítko pro ducha doby. Je to Návštěvník z nebe, který „obnovuje tvář země“. Katolíci se musí vzpírat jeho oslabování.

Duch svatý dělá z nás katolíků obry. Nenastal čas, abychom podle toho začali jednat?

P. John A. Perricone
Crisis Magazine
Přeložila Alena Švecová

P. John A. Perricone, PhD
profesor filosofie

RODINNÝ POKLAD

V jedné domácnosti měli v rámečku napsáno: „V čem je rodinná láska: Trochu víc humoru a méně hašteřivosti. Trochu víc velkorysosti a méně malichernosti. Trochu víc statečnosti a méně nedůtklivosti. Trochu víc MY a trochu méně JÁ. Raději malá kytička za života, než náruč květin na hrobě.“

Rodiny to nemají dnes lehké v tom, že na všechny členy jsou kladeny stále větší nároky. Zaměstnavatelé požadují stále větší pracovní nasazení, podobné je to i vůči dětem a mládeži na školách. Jak má zde odolat křesťanská rodina? Pokud to jen trochu jde, je nutné si vybojovat čas, kdy jsou členové rodiny spolu, kdy společně pracují i odpočívají, kdy se baví, a co je důležité, kdy se spolu také modlí, kdy pozvou mezi sebe svého Pána, který nese naše slabosti, povzbuzuje nás, vede

naše životy. Pak lze všechno zvládnout.

Svatá rodina musí utíkat před nepřáti, pobývat ve vyhnanství, překonávat dlouhé cesty, žít mnohdy v chudobě, snášet těžkosti spojené se zajištěním živobytí. Ani současné rodiny nejsou idylickými oázami klidu, kde by se děti předbílaly v poslušnosti, kde by se rodiče se předháněli v přívětivosti a vzájemných pozornostech. Všichni si někdy asi trochu, jak se říká, lezou na nervy.

Není snadné dát dětem dobrou výchovu. Je třeba najít ve výchově rozumný střed mezi přísností a laskavostí. Rodiče vychovávají nejvíce tehdy, když vlastně nevychoávají. Musí žít tak, jak chtějí, aby žily a jednaly jejich děti. Rodinu nemůže držet pohromadě jen rozkazující autorita, rodiny může udržet pohromadě jen vzájemná láska. A ta láska, jak víme,

není jen v nějakých citech a krásných slovech, je to především věc rozumu a rozhodnutí. Je to umění vcítit se do druhého, pochopit ho. Je to moudrost, se kterou dopřáváme druhému potřebnou míru svobody. Je to tisícero konkrétních, drobných služeb, pozornosti a vnímavosti v denním životě, které dohromady vytvářejí krásný domov.

*P. Jaroslav Jirásek
redakčně kráceno*

*Mgr. Jaroslav Jirásek
administrátor v Hronově*

K ROKU RODINY: AMORIS LAETITIA ANEB PRAVDA NEREZAVÍ

Letošní slavnost sv. Josefa zvolil papež František za datum zahájení Roku rodiny Amoris laetitia (19. březen byl zároveň pátým výročí vydání exhortace, k níž se titul odvolává, a rovněž výročí inaugurace Františkova episkopátu). Tento rok manželství a rodiny bude slavnostně ukončen na 10. světovém setkání rodin v Římě v červnu 2022. Protože se domníváme, že moudrost našich předků a dobré rady jsou stále aktuální a platné, chceme vás povzbudit citáty z knihovničky znovu odprášené:

Po válce zdánlivě ztratily všechny hodnoty svůj pevný kurs, jako by veškerá moudrost byla postavena na hlavu. Skromný, spořádaný strážník, chytří spekulanti a hazardéři zvítězili. Požívačnost stoupla netušenou měrou. V době, kdy se nevyplácelo šetření, stalo se úsloví „Cos užil, to máš“ takřka životní moudrostí. Brzo přišlo však vystřízlivění a návrat k pevným hodnotám. Ukazuje se znovu ono rozčarování z falešného názoru, jenž zaměňoval požitky s tvořením – omyl ostatně, který jest rozšířen v umění ještě častěji, než v národním hospodářství. Křesťanství, jež učinilo bolest samým přívlastkem Boha, jež o Velikonocích pje „O *Crux ave, spes unica*“ jest nejlépe s to, aby odpovědělo na otázky lidí, kteří nevědí, co se svou bolestí počítí. Někteří mystikové, např. svatý Bonaventura ukázali, že k Bohu jest možno dojít ne přímou intuicí, ale láskou ke tvorům, ovšem láskou takovou, jež vidí v tvorech Boha. I láska pozemská může vésti k lásce nebeské, je-li spiritualizována a idealizována. Danteova *Božská komedie* je nejtýpčtějším výtvorem této romantické kultury. City se nerozdávají v drobných, schrání se, až se slíjí v jediný mohutný proud. Tato romantická a věčně živá touha „nach dem ewig Weiblichen“ má nejmocnější vzpruhu v mariánském kultu. Faust prožije lásku k ženě se všemi jejími výšinami a hlubinami, ale na konec hledá „Das ewig Weibliche“. To, co jest v ženském principu věčného, nikoliv to, co jest pozemskou rozkoší. Tak jest také chráněna jeho spása. Láska k tvorům stává se tvůrčím principem teprve tehdy, když jest promítnuta do věčnosti. „*Magna res est amor, Si ad suum recurret principium*“ – „Veliká věc jest láska, vrátí-li se k počátku svému“, praví svatý Bernard de Clairvaux. Toť ona láska, jež v Dantově *Božské komedii* pohybuje sluncem a hvězdami, láska, jež vyjde od pozemského prožití, ale promítne je až do výšin nebeských. Nyní chápou, proč první díl Fausta končí mariánskými chorály. V kultu mariánském jest ztělesněna ona odvěká touha lidstva po dvojném, věčném ideálu ženy, Panny a Matky. I na tento faustovský problém dává katolické náboženství nejlepší a jediné uspokojivou odpověď. Ano, Svatá Panna jest tím, čím jest nazývána. Na ni platí plně starozákonný symbol: „*Matka krásného milování, poznání a svatě naděje*.“ *Rosa decemnis, rosa mundo, rosa recens, Sine spina, rosa florens et fecunda, rosa gratia divina!* Za tímto nejvyšším spirituálním ideálem života. čistého a čestného a ve svém posledním cíli spirituálního jest možno jít i v manželství. Je třeba vtělit v konkrétní pozemské formy tuto odvěkou touhu po absolutnu.

Fuchs Alfred, *Křesťan a svět. Výbor z díla.*, Nakladatelství Universum, 1948.
Text převzat se svolením z online knihovny <http://librinostri.catholica.cz>.

INFEKCE Z KOSTELA NEBO ŽLOUTENKA Z BENZÍNKY?

Často se rozpovídáme, až když si dodáme odvahy a zábrany padnou. Skoro vždycky k tomu může dopomoci sklenka dobrého vína, někdy i šálek výborné kávy. Když jsme tak v dobrém rozmaru seděli nad skleničkou vína, svěřila se nám kamarádka, že do kostela už přestala chodit, protože církev po covidu nic nedělá pro větší hygienu při sv. přijímání a spousta lidí pořád přijímá do úst, takže stejně vždycky dojde na „olizovačku prstů“ kněze, který podává, a to ona vůbec nemusí. Navíc jí to prostě celkově není příjemné.

Nejsem si vůbec jistý, že skutečně jde o tak rizikový přenos. Celá desetiletí přijímám do úst a nemám žádnou osobní zkušenost, že bych se právě díky tomu někdy nakazil chřipkou nebo jinou nemocí, u které je riziko přenosu relativně vysoké. Schválně jsem pozoroval v naší farnosti lékaře a kupodivu většina jich po celou dobu covidovou přijímala do úst.

Řekněme však, že bychom s tím přesto chtěli něco dělat. Zkusme tedy navrhnout průběh přijímání jinak, tak nějak ideálně. Z hygienického hlediska by ideální mše svatá měla tedy být vždy venku, třeba na farní zahradě, odstupy mezi lidmi dva až tři metry. Při přijímání by bylo dobré nikam nechodit, protože během čekání a popocházení v řadě by člověk mohl nadýchat kapénky bližních. Každý by měl zůstat na svém místě a jako první by měl postupně všechny obejít ministrant s dezinfekcí na ruce. Následně by měl všechny obejít kněz a každému podat na dezinfikovanou ruku. To všechno samozřejmě v rouškách. A určitě bez jakéhokoliv zpěvu nebo podávání rukou. Žádná svěcená voda. Po každé mši svaté kompletní dezinfekce všech lavic a židlí – pokud se vám toto zdá zbytečné, vězte, že jde o aktuální běžnou zvyklost v italských farnostech.

Řekněme, že hygienik by nad tím možná zaplesal a jistě by uměl přidat ještě i tři další doporučení. Co by na to však

Foto: Zbyněk Šišpera / Člověk a Víra

řekl imunolog? Tady je to již složitější. Imunita si totiž často dělá své bez ohledu na dobře míněná pravidla hygieniků. Takže z mnoha výzkumů vyplývá, že děti farmářů jsou v lepší imunitní kondici než děti ve městech, přestože přicházejí do kontaktu s více patogeny a méně si myjí ruce. Každé setkání s infekcí naši imunitu cvičí a zoceluje.

V pozadí je však něco důležitějšího: ten lhář, který použije cokoliv, aby nás dovedl k jakési „mentální anorexii“ v duchovní oblasti. Ďábel využívá každou drobnost, aby nás rozdělil a oddělil od Boha, modlitby a zejména od přijímání Těla našeho Pána. *Amen, amen, pravím vám, nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život.* (Jan 6:53). Ďábel také ví, že církev žije z Eucharistie (*Ecclesia de Eucharistia*). Čím méně přijímáme našeho Pána, tím hůře se nám zpět k němu vrací. Duchovní nechutenství může způsobit duchovní podvýživu či dokonce smrt. Ďábel nás svádí, abychom prostě byli jako on. Vyvolává nejednotu: touží, abychom nadávali na církev, kritizovali biskupy a kněze, a hlavně abychom nemluvili s Bohem. Chce, abychom nepřijímali

Pána, pod jakoukoliv záminkou. Každá kritika dobrá, vede-li k cíli. Když jedna záminka pomine, hned nám do hlavy posílá jinou. Vždyť ať si zvolíme jakoukoliv liturgickou formu, vždy ji přece lze nějak zkritizovat a nikdy s žádnou formou nebudou souhlasit úplně všichni, pokud ji nestanoví autorita, kterou vědomě chceme všichni poslouchat.

Po covidu se tedy objevují zdravotní komplikace těla i duše. Proto je důležité si připomínat slova našeho Pána: *A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle.* (Mt 10:28) Nebojme se tedy virů a bakterií, spíše se bojme myšlenek posílaných otcem lži. A usilujme o jednotu, i když bychom osobně některé věci dělali jinak. Proměněná hostie již není oplatkou, kterou vidíme, ale reálně přítomným Kristem. Eucharistie je zdroj a vrchol křesťanského života. Právě kvůli účtě k Bohu církev zavedla jako základní formu přijímání do úst. Kněz má při svěcení pomazané ruce právě v této souvislosti.

Kamarádce doporučujeme, aby se obrátila na kněze ve své farnosti, aby věděl, co jeho farnici trápí a pomohl hledat při-

padné praktické řešení. Ale tím hlavním a také praktickým řešením je vědomí, že náš křesťanský život je založen na přijetí Boha za Pána života a smrti. Důvěřujme Bohu, který má také smysl pro humor: pokud nebudeme chodit do kostela z hygienických důvodů, mohlo by se nám stát, že chytíme žloutenku nebo cholera v supermarketu nebo na benzince.

Jak nás učí sv. Ignác z Loyoly, nemá-

me toužit po životě dlouhém ani krátkém, po zdraví ani po nemoci, po bohatství ani po chudobě. To vše máme nechat na Bohu. Raději se těšme do nebe, kde je pro nás připraveno to, co oko nevidělo, ucho neslyšelo a na naši mysl nikdy nepřišlo.

Martin Kvapilík

Mgr. Ing. Martin Kvapilík
autor publikací s křesťanskou tematikou,
předseda spolku ProFamília

dokončení ze str. 3

ma, prvotní evangelní zvěst: „Bůh, zdroj veškerého života, který bezvýhradně miluje každého svého tvora, nám posílá svého Syna, Ježíše, Spasitele, zachránce a vítěze.“ Světový eucharistický kongres je díkůvzdáním Kristu, oslavou Toho, který jediný je schopný obětovat život za druhé. A to je Jeho vítězství. V nejméně intimním místě našeho bytí dochází k proměně, která vyvolává přeměnu celého světa a zastaví se až v momentu, kdy Bůh bude všechno ve všech.“ Eucharistický pokrm – Tělo a Krev znamená, že přijímáme živého Krista. Podle biblické antropologie sídlila duše v krvi. Nepožíváme, ale přijímáme! I o tomto výkladu platí slova Martina Bubera, které napsal před 200 lety: „Civilizace zůstane živou do té míry, do jaké zůstane spojena se živým tajemstvím, ze kterého vzešla.“ Evropské civilizace se zrodily z tajemství Kristova. K tomuto živému prameni se máme vracet a připomínat si výzvu sv. Jana Pavla II.: „(Evropo,) v průběhu staletí jsi přijala poklad křesťanské víry. Ta je základem tvého společenského života na principech převzatých z evangelia a její stopy je možno vidět v umění, v literatuře, v myšlení a v kultuře národů. Avšak tato dědictví nepatří jen minulosti; je plánem pro budoucnost, který je třeba předávat budoucím generacím, protože je to základ života osob a národů, které společně daly evropskému kontinentu jeho tvářnost.“ Naše úvaha o Eucharistii v rámci Mezinárodního eucharistického kongresu je součástí liturgie církve. Církve není pouhou institucí, či jak se někteří domnívají, politickou či ideologickou nebo snad ekonomickou organizací.

Mezinárodní eucharistický kongres v Budapešti, září 2021. Foto: iec2021budapest / Facebook

Eucharistie není myslitelná bez společnosti církve, svědků Ježíšových. Eucharistie má univerzální rozměr, její působení přesahuje církev, lidstvo, všechny živé i zemřelé, objímá celé tvorstvo (Kol 1,15–17). Církev, která bude magnetem pro dnešního člověka je církví Eucharistie. Připomeňme si slova francouzského jezuita Henriho de Lubaca, slova, která zazněla na Druhém vatikánském koncilu: „Eucharistie buduje církev.“ Tak popsali církev první církevní otcové. Eucharistie činí církev dynamickou událostí. Instituce, struktura, vytváří církev zkamenělin. Církev bez Eucharistie v době covidu ztuhla, a proto potřebuje rozhýbat. Tak Eucharistický kongres zde v Budapešti může svědčit a musí být výzvou k pravé dynamice života ve svobodě, pravdě a lásce. Budapešť dokázala mnohé ve své historii. V zápase, kdy hájila celou křes-

ťanskou Evropu. V zápase o svobodu víry a slova, o svobodu národa v roce 1956. Proto se domnívám, že je spravedlivé a výstižné i letošní setkání na Mezinárodním eucharistickém kongresu zde. Zde na Dunaji, kde ostrov sv. Markéty spojuje naše křesťanské dějiny.

Dominik kardinál Duka OP
Mezinárodní eucharistický kongres,
Budapešť 10. 9. 2021
redakčně kráceno
apha.cz

Dominik kardinál Duka OP,
arcibiskup pražský a primas český

VOLNÍ JAKO ORLÍ

Primas tisíciletí Stefan kardinál Wyszyński byl v polovině září blahořečen. Muž, který obětí vlastního života proklestil cestu svobody své, ale i naší zemi, chtěl, abychom byli „volní jako orlí“. Smutným koloritem této velké události jsou tzv. hygienická opatření, která umožňují pouhým sedmi tisícům lidí přímou účast na samotné ceremonii. Kdo ví, jak by se velká statečnost tohoto nekorunovaného krále Polska, se kterou brojil proti totalitnímu režimu, projevila právě v těchto měsících řízených čínským koronavirem. Heslem jeho života bylo: „*Soli Deo*. – Samému Bohu.“ Jen Bohu sloužil, pouze na Boha spoléhal, jedině Bohu věřil v letech pronásledování církve, v době tříletého uvěznění 1953–56. Věřil, že láska zvítězí, sám odpouštěl a učil národ odpouštět. Kardinál Wyszyński vyhlásil tzv. křížové tažení lásky. Jeho základem je deset bodů programu všedního života:

1. Měj v úctě každého člověka, neboť v něm žije Kristus.
2. Smýšlej dobře o všech. O nikom nesmyšlej špatně.
3. Mluv vždy příznivě o druhých. Nemluv špatně o bližních. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nevyvolávej mezi lidmi neshody. Sjednocuj srdcem i slovem.
4. Mluv s každým jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nedělej nepříjemnosti. Nevháněj do očí slzy. Uklidňuj a prokazuj dobrotu.
5. Všem všechno odpouštěj. Nechovej v srdci nevraživost. Vždy jako první natáhni ruku k smíru.
6. Konej vždy v prospěch bližního. Čiň dobře každému, jako by sis přál, aby se dělalo tobě. Nemysli, nač máš právo, kdo je vinen, ale co ty dlužíš druhým.
7. Aktivně spolupracuj v utrpení. Rád pospěš s pomocí, radou, útěchou, srdcem.
8. Pracuj svědomitě, neboť z plodů této práce mají užitek jiní, tak jako ty užíváš práce druhých.
9. Zapoj se do společné pomoci bližnímu. Otevři ruku chudým a nemocným. Udě-

Blahořečení kardinála Stefana Wyszyńskiego (1901–1981) a sestry Elzbiety Róza Czacka (1876–1961), zakladatelky Kongregace sester františkánek služebnic Kříže. V mládí přišla o zrak a celý život věnovala službě nevidomým. Foto: misyjne.pl

luj ze svého. Snaž se vidět potřebné kolem sebe. 10. Modli se za všechny, i za nepřátele.

V Budapešti proběhl Mezinárodní eucharistický kongres, odložený z minulého roku. Eucharistie je nejlepší pravou na smrt a klíčem k věčnému životu. „Žít eucharisticky, to je zcela vyjít ze sebe, z úzkého prostoru vlastního života, a vrůst do šíře Kristova života. Kdo vyhledává Pána ve svém vlastním nitru, nebude jej chtít zaměstnávat stále jen sebou a svými záležitostmi. Začne se zajímat o záležitosti Páně,“ říká sv. Edita Steinová.

Znáte slovo synoda? Bude dobré se s ním sprátelit, poněvadž v církvi bude nyní ústředním pro nadcházející dva roky. Ale vážně: tohle je pobídka k neutuchající modlitbě za výsledky diskusí na synodě o synodalitě... „Generální sekretariát biskupské synody vydal Přípravný dokument a Vademecum, které mají být

vodítkem pro synodu o synodalitě, jež bude zahájena 9.–10. října v Římě a 17. října v jednotlivých místních církvích. V roce 2023 ji zakončí shromáždění ve Vatikánu,“ uvedlo Radio Vatikán. Jestli je letošní babí léto příliš horké, pak vás může zamrazit z toho, že „sekretariát synody zdůrazňuje, že je třeba ‚prožít participativní a inkluzivní církevní proces, který nabízí každému člověku, včetně těch, kdo stojí na okraji, možnost vyjádřit se a být slyšen; dále pak rozpoznat a ocenit rozmanitost charismat a zkoumat, jak se v církvi uskutečňuje odpovědnost a moc.“

Ale k těm teplotám ještě na závěr zmiňme, že papež poslal během léta na 15 tisíc kousků zmrzliny do římských věznic. Tak třeba příští rok bude místo „akce zmrzlina“ do vězení směřován pro změnu „den otevřených dveří“.

–zd–